Коли в долині річки Фріо ми гуртували стадо худоби з тавром "Трикутник-О", довга галка сухого мескитового дерева зачепила моє дерев'яне стремено і я вивихнув ногу — довелося тиждень провалятись у таборі.

На третій день вимушеного неробства я виповз на світ божий біля фургона з харчами й безпорадно ліг на землю під словесним вогнем Джадсона Одома, табірного кухаря. Природа створила Джада для виголошення монологів, але доля, як завжди, все переплутала і накинула йому таку професію, при якій у нього здебільшого не було аудиторії.

Отож я став манною небесною в пустелі Джадового вимушеного мовчання. Але скоро у мене виникло природне для хворого бажання з'їсти щось таке, що не входило до нашого раціону. А після того, як мені явилося видіння матусиної комірчини, "спокусливе, мов молоде кохання,і сповнене безмежного жалю", я спитав.

Джаде, ти вмієш пекти млинці?

Джад поклав свій шестизарядний револьвер, яким лаштувався потовкти шматки антилоп'ячого м'яса для відбивних, і став наді мною в позі, що не віщувала нічого доброго. Холодний, підозріливий погляд його блідо-голубих очей, яким він утупився в мене, красномовно підтверджував безпомилковість такого враження.

Слухай, ти,— мовив він з неприхованим, хоч і не дуже великим гнівом,— ти це серйозно чи хочеш познущатися з мене? Мабуть, хлопці розказали тобі про оту халепу з млинцями?

Ні, Джаде, це серйозно,— щиро запевнив я.— Зараз я ладен проміняти свого коня разом із сідлом на гірку жирних, підсмажених

млинців і горщик свіжої новоорлеанської патоки. А хіба була якась історія з цими млинцями?

Побачивши, що я ні на що не натякаю, Джад відразу пом'якшав. Він приніс із продуктового фургона якісь таємничі торбинки та бляшанки й поклав усе це в тіні під кущем, де вмостився і я. Я стежив, як він, склавши з одного боку бляшанки, а з другого — торбинки, заходився розв'язувати численні шворки.

— Ні, не історія,— відповів Джад, розплутуючи шворки,— а просто логічна невідповідність між мною, червонооким вівчарем з улоговини Дохлого Мула й міс Уїллелою Лірайт. Зараз я тобі все розкажу.

Я пас тоді худобу у старого Білла Тумі на Сан-Мігуелі. І от одного разу мені наче перед погибеллю закортіло з'їсти чогось консервованого, що ніколи не мукало, не мекало, не рохкало і чого ніколи не відмірювали мірами ємкості сипких тіл. Отож я сідаю на свого малюка і лечу до крамниці дядечка Емслі Телфера, що примостилась на Пімієнтській переправі через Нуесес.

Близько третьої години дня я накинув поводи на сук мескитового дерева і пішки пройшов останніх двадцять ярдів до крамниці дядечка Емслі. Там я сів на прилавок і сказав, що, за всіма прикметами, світовому врожаю фруктів загрожує цілковите знищення. За хвилину біля мене були до моїх послуг лантух галет, ложка з довжелезним держаком і відкриті консервні банки з абрикосами, ананасами, вишнями та сливами, а дядечко Емслі вже заклопотано вирубував сікачем кришку на банці з жовтими персиками. Я почував себе як Адам до того дурного походу по яблука, гатив острогами в прилавок і завзято працював своєю двадцятичотирьохдюймовою ложкою. І раптом випадково глянув у вікно на подвір'я дядечкового будинку, що був поряд з крамницею.

Там стояла якась приїжджа дівчина з усім, що належить мати молодій особі; вона гралася крокетним молотком і розважала себе тим,

що стежила за моїм методом заохочення роботи фруктово-консервної промисловості.

Я з'їхав з прилавка й передав свою лопату дядечкові Емслі.

— Це моя племінниця,— мовив він.— Міс Уїллела Лірайт, приїхала з Палестини[1] провідати мене. Хочеш, познайомлю?

"Із святої землі,— сказав я собі, і мої думки збилися докупи, наче вівці, коли їх намагаються загнати в кошару.— А чом би й ні? З усього видно, що ангели таки були в тій Палес..."

— Звичайно, дядечку Емслі,— мовив я вголос,— страшенно радий був би познайомитися з міс Лірайт.

Тоді дядечко Емслі повів мене у двір і познайомив нас.

Я ніколи не боявся жінок. І ніколи не міг зрозуміти, чого це дехто з чоловіків, здатних встигнути ще до сніданку об'їздити мустанга й поголитися в темряві, стають страшенно незграбні, обливаються потом і без кінця вибачаються, забачивши клапоть вибивного ситцю, обгорнутого довкола чогось усередині. Не минуло й восьми хвилин, як ми з міс Уїллелою вже нещадно ганяли крокетні кулі й почували себе так, немов троюрідні брат і сестра. Вона поглузувала щодо кількості з'їдених мною фруктових консервів, а я, не панькаючись, дав їй відкоша, нагадавши, що від однієї леді, яку звали Єва, почалися пов'язані з фруктами прикрощі, а було це на першому вільному пасовиську... "десь у Палестині, чи не так?> — докидаю я невимушено, немов заарканюю однолітку.

Отак я ввійшов у дружні стосунки з міс Уїллелою Лірайт, і що далі, то міцнішою ставала наша взаємна прихильність. Лірайт приїхала на Пімієнтську переправу, щоб зміцнити здоров'я, хоч воно й так було у неї

чудове, і ще заради клімату, який був тут на сорок процентів Жаркіший, ніж у Палестині.

Спочатку я приїжджав побачитися з нею раз на тиждень, а потім підрахував, що коли подвою кількість своїх приїздів, то бачитиму її вдвічі частіше.

Якось на одному тижні я вирвався до неї втретє, і ось тоді у гру втрутились млинці й червоноокий вівчар.

Сидячи того вечора на прилавку з персиком і двома сливами в роті, я спитав дядечка Емслі, що робить міс Уїллела.

— А вона,— каже дядечко Емслі,— поїхала з Джексоном Птицею, вівчарем з улоговини Дохлого Мула.

Я проковтнув персикову кісточку й дві сливові. Певно, хтось тримав прилавок за вуздечку, поки я з нього злазив. А потім я подався навпростець, поки не вперся лобом у мескитове дерево, до якого був прив'язаний мій чалий.

— Поїхала кататися,— прошепотів я на вухо своєму малюкові,— з Птицсоном Джицею, мулом з улоговини Дохлого Вівчаря. Ти це розумієш, старий?

Мій чалий аж заплакав, зрозуміло, на свій манір. Він був вихований, як ковбойський кінь, і не любив вівчарів.

Я повернувся до дядечка Емслі й спитав його: "То ти сказав, з вівчарем?"

— Так, я сказав — з вівчарем,— повторив дядечко Емслі.— Ти, певно, чув про Джексона Птицю. У нього вісім ділянок пасовиськ і чотири тисячі найкращих мериносів на південь од Північного полярного кола.

Я вийшов, сів на землю в тіні поблизу крамниці й прихилився до кактуса-опунції. Сам того не помічаючи, сипав собі за халяви пісок і якийсь час виголошував монологи про птицю, оздоблену пишним хвостом,— прізвищем Джексон.

Я ніколи не бив вівчарів і не думав, що це треба робити. Якось зустрів одного, він їхав верхи й читав латинську граматику, то я його й пальцем не зачепив! Вівчарі ніколи не дратували мене, як вони дратували більшість ковбоїв. Та й навряд чи треба нівечити і калічити цих нікчем, які їдять за столом, носять черевики й розмовляють з тобою на різні теми. Я ніколи не звертав на них уваги, як не звертаєш уваги на кролів, скажеш, було, щось ради чемності або кілька слів про погоду, але не зупиняєшся, щоб дати йому ковтнути із своєї фляги. Мені й на думку не спадало ставитися до вівчарів вороже. І через те, що я був з ними поблажливий, давав їм існувати, один такий катається зараз із міс Уїллелою Лірайт!

За годину до заходу сонця вони повернулись і зупинилися біля воріт дядечка Емслі. Овеча особа допомогла міс Уїллелі злізти з коня, і вони трохи постояли, жваво перекидаючись хитромудрими фразами. А потім цей тип скакає в сідло, легенько піднімає капелюха-сковорідку й трюхикає в напрямку свого баранячого ранчо. На той час я вже витрусив з чобіт пісок, відчепився від кактуса, а коли вівчар від'їхав на півмилі від Пімієнти, я на своєму чалому порівнявся з ним.

Я назвав цього нікчему червонооким, проте насправді він таким не був. Зорове пристосування його було досить сіре, але вії — червоні, а волосся — руде, тому й здавалося, що він червоноокий. Не вівчар, а, сказати б, ягняр — мале, з якоюсь жовтою шовковою хусткою на шиї і в черевиках із шнурками бантиком.

— Драсьтє,— кажу я йому.— Ви зараз їдете в товаристві вершника, якого тут називають Джадсон Дорога на Той Світ з огляду на його вміння стріляти. Коли я хочу познайомитися з кимось, то завжди роблю

це до того, як вихоплю револьвер, бо терпіти не можу потискувати руку покійникам.

— А,— каже він,— я радий познайомитися з вами, містере Джадсон. Мене звуть Джексон Птиця, я з ранчо в улоговині Дохлого Мула.

Саме в цю мить одне моє око побачило куріпку, що бігла вистрибом униз із пагорба, а друге око помітило яструба — сидів на сухій гілляці береста. Щоб він зрозумів, з ким має діло, я поклав їх обох із свого сорокап'ятикаліберного.

— Дві з трьох,— кажу.— Птиці так і лізуть під мої кулі, куди б я не поткнувся.

— Добре стріляєте,— спокійнісінько зауважує вівчар.— А чи вам ніколи не траплялося на третьому пострілі промахнутися? Чудовий дощик пройшов минулого тижня, тепер молода травичка почне підніматися, правда ж, містере Джадсон?

— Трясогузка,— кажу я, під'їжджаючи ближче до його дамського коника,— ваші засліплені любов'ю батьки, може, й нарекли вас Джексоном, але ви, полинявши, з усього видно, перетворилися на трясогузку, та ще й цвіринькаєте. Досить аналізувати дощик та інші стихії, й перейдімо до розмови, що виходить за межі словника папуа. У вас з'явилася погана звичка кататися верхи з молодими дівчатами. Я знав пташок,— кажу,— яких засмажували й за менші гріхи. Міс Уїллела, — кажу я,— не потребує гнізда, звитого з овечої вовни пташечкою з джексонівської породи. То як ви — перестанете тут крутитися чи волієте з розгону наскочити на те, що означає додаток до мого імені? Майте на увазі, що в моєму прізвиську "Дорога на Той Світ", крім чотирьох слів, є ще принаймні одна похоронна процесія.

Джексон Птиця спочатку трохи почервонів, а потім засміявся.

— Ну, містере Джадсон,— каже він,— ви помиляєтесь. Я справді кілька разів заїжджав до міс Лірайт, але зовсім не для того, що ви собі уявили. Мій інтерес має чисто гастрономічний характер.

Я потягнувся до револьвера.

— Всякий койот,— кажу,— який насмілиться без належної поваги...

— Заждіть хвилинку,— каже цей Птиця,— зараз я все поясню. Нащо мені дружина? Шкода, що ви не бачили мого ранчо! Я сам варю собі їсти, сам латаю одяг. Їжа — в ній уся втіха, яку я маю від розведення овець. Містере Джадсон, ви коли-небудь куштували млинці, що їх пече міс Лірайт?

— Я? Ні,— відповідаю.— Ніколи не чув, що вона займається кулінарними маніпуляціями.

— Це ж золоте сонячне сяйво,— каже він,— підсмажене до медового кольору на божественно солодкому вогні Епікура. Я віддав би два роки життя, аби дізнатися, як готувати оті млинці. Ось чого я їжджу до міс Лірайт,— каже Джексон Птиця,— але вивідати мені нічого не вдається. Це старовинний рецепт, він зберігається в родині вже сімдесят п'ять років. Його передають з покоління в покоління, а нізащо не кажуть чужим. Якби я мав той рецепт, то пік би сам собі такі млинці на ранчо й був би щасливою людиною,— каже Птиця.

— А ви певні,— кажу я йому,— що ганяєтеся не за рукою, яка місить тісто для млинців?

— Певен,— каже Джексон.— Міс Лірайт надзвичайно мила дівчина, проте можу заприсягтися, що мої наміри не виходять за межі гастро...— Він помітив, як моя рука потяглася до кобури, і змінив вислів.— За моє бажання роздобути рецепт млинців.

— А ви не такий уже й поганий чоловічок,— кажу я, намагаючись бути справедливим.— Я надумав зробити ваших овець сиротами, але цього разу дозволю вам полетіти від мене цілим. Липніть до млинців,— кажу,— липніть так, як липне млинець до своїх сусідів, тільки не їздіть сюди й не змішуйте патоку з сентиментами, бо інакше на вашому ранчо співатимуть, а ви нічого не будете чути.

— Щоб переконати вас у моїй щирості,— каже вівчар,— я прошу допомогти мені. Ви з міс Лірайт великі друзі, і вона, мабуть, зробить для вас те, чого не хоче зробити для мене. Якщо ви дістанете мені рецепт млинців, то, даю слово, я ніколи до неї не приїду.

— Оце чесно,— кажу я і тисну Джексону Птиці руку.— Радий буду зробити вам послугу і дістати рецепт, якщо зможу.

Він повернув до порослої кактусами рівнини на П'єдрі в напрямі Дохлого Мула, а я взяв курс на північний захід до ранчо старого Білла Тумі.

Тільки через п'ять днів після цього я знову зміг заїхати в Пімієнту. Ми з міс Уїллелою провели приємний вечір у дядечка Емслі. Вона дещо заспівала й добряче помучила піаніно цитатами з опер. А я зображав гримучу змію, розповідав про новий спосіб оббіловувати корів, придуманий Снейкі Мак-Фі, і про те, як одного разу їздив до Сент-Луїса. Наша взаємна повага дедалі міцніла. І от, думаю я, якщо тепер мені вдасться переконати Джексона податись у вирій, перемога за мною. Згадавши Джексонову обіцянку, пов'язану з рецептом млинців, я вирішую умовити міс Уїллелу дати мені той рецепт, щоб переказати його Джексону; якщо я тоді знову зловлю тут пташенятко з Дохлого Мула, то скручу йому голову.

Отож десь близько десятої години я, напустивши на обличчя улесливу усмішку, кажу міс Уїллелі: "Знаєте, якщо мені й подобається

щось більше, ніж бачити рудого бичка на зеленій траві, то це смак добрячого гарячого млинця, змазаного цукровою патокою".

Міс Уїллела аж підскочила на стільчику біля піаніно і якось дивно глянула на мене.

— Так,— каже вона,— це справді смачно. А як, ви казали, називається та вулиця в Сент-Луїсі, містере Одом, де ви загубили капелюха?

— Проспект Млинців,— кажу я, підморгнувши, аби показати, що знаю про родинний рецепт і на манівці мене не заведеш.— Ну, сміливіше, міс Уїллела,— кажу,— розкажіть, як ви їх робите. Млинці так і крутяться мені в голові, мов фургонні колеса. Починайте... фунт борошна, вісім дюжин яєць і так далі. Що там іще в списку складових частин?

— Пробачте, будь ласка, я на хвилиночку,— каже міс Уїллела і, косо глянувши на мене, сповзає зі стільчика. Потім швидко вибігає в другу кімнату, а звідти негайно виходить дядечко Емслі в жилетці і з пляшечкою води. Він повертається боком, щоб узяти зі столу склянку, і я бачу в кишені його штанів револьвер сорок п'ятого калібру.

"От тобі й маєш! — думаю я.— Ця сімейка так цінує свої кулінарні рецепти, що готова захищати їх вогнепальною зброєю. Інші люди не зайшли б так далеко навіть у разі спадкової родинної ворожнечі".

— Випий,— каже дядечко Емслі, даючи мені склянку води.— Ти сьогодні надто багато їздив, Джаде, і перехвилювався. Спробуй думати про щось інше.

— А ти знаєш, як пекти млинці, дядечку Емслі? — питаю.

— Ну, я не так обізнаний з їхньою анатомією, як дехто,— каже дядечко Емслі,— але, здається, треба взяти пів відра сироватки, трохи масла, соди та кукурудзяного борошна і змішати все це, як звичайно, з яйцями й сколотинами. А що, Джаде, чи не збирається старий Білл знову гнати худобу в Канзас-Сіті цієї весни?

Це була вся млинцева специфікація, яку мені пощастило дістати того вечора. Тож не дивно, що й Джексон Птиця нічого не добився в цьому ділі. Тому я облишив цю тему й трохи побалакав з дядечком Емслі про бичків та циклони. Потім увійшла міс Уїллела, сказала "на добраніч", і я поскакав до себе на ранчо.

Приблизно за тиждень після цього я зустрів Джексона Птицю, коли він повертався з Пімієнти, а я їхав туди. Ми зупинилися на дорозі й перекинулися кількома дріб'язковими фразами.

— Ну як, дістали список секретів ваших плескачів? — спитав я його.

— На жаль, ні,— каже Джексон.— І мені, мабуть, ніколи в цьому не пощастить. А ви пробували?

— Пробував,— кажу,— тільки це все одно, що викопати лугового собаку з його нори шкаралупою земляного горіха. Цей млинцевий рецепт, певно, вважається талісманом — так вони за нього тримаються.

— Я майже ладен облишити це діло,— каже Джексон так сумно, що я аж пожалів його,— але мені страшенно кортить дізнатись, як робити ці млинці, щоб їсти їх на своєму самотньому ранчо. Я ночами не сплю, все думаю, які вони смачні.

— Ну то не відступайтеся,— кажу йому,— і я теж старатимусь. Зрештою хтось із нас неодмінно накине їм на роги зашморга. Ну, бувайте, Джексі.

Розумієш, на той час ми були з ним у наймирніших стосунках. Коли я впевнився, що він не ганяється за міс Уїллелою, то почав дивитися на це руде ледащо більш терпимо. Щоб задовольнити потреби його апетиту, я все намагався виманити у міс Уїллели той рецепт. Але щоразу, коли я вимовляв слово "млинці", в очах у неї з'являлися якась відчуженість та неспокій, і вона старалася перемінити тему. Якщо ж я наполягав, то вона вислизала з кімнати й присилала дядечка Емслі з пляшечкою води й кишеньковою гарматою.

Одного дня я прискакав до крамнички з чималеньким букетом голубої вербени — я нарізав її у череді диких квітів на луках Отруєного Собаки. Дядечко Емслі глянув на букет, заплющивши одне око, та й питає:

— Чув новину?

— Мо' худоба подорожчала?

Уїллела і Джексон Птиця повінчалися вчора в Палестині,— каже він. — Сьогодні вранці одержав від них листа.

Я впустив квіти в бочку з сухарями й почекав, поки ця новина пройде крізь мої вуха, потім далі до лівої верхньої кишені сорочки і нарешті ввійде в ноги.

— Чи не міг би ти, дядечку Емслі, повторити це ще раз? — кажу йому.— Мабуть, у мене щось негаразд із слухом і ти сказав тільки, що першокласні телята йдуть по чотири долари вісімдесят центів за голову або щось таке інше.

— Повінчалися вчора,— каже дядечко Емслі,— й поїхали в шлюбну подорож до Вако й Ніагарського водопаду. Хіба ти ніколи нічого не помічав? Джексон Птиця упадав коло Уїллели від того самого дня, як їздив з нею кататися.

— Чого ж тоді він плів мені всякі дурниці про млинці? — вигукнув я.— Поясни мені!

Коли я сказав "млинці", дядечко Емслі зробив такий рух, наче ухилявся від удару, і ступив крок назад.

— Хтось мене здорово пошив у дурні з тими млинцями,— кажу,— і я це з'ясую. Здається, ти все знаєш. Ану, признавайся,— кажу,— або зараз я зроблю з тебе тісто.

Я перескочив через прилавок і кинувся до дядечка Емслі. Він спробував схопити свою гармату, але вона лежала в шухляді, і він на два дюйми не дотягнувся до неї. Я вчепився йому в барки і штовхнув у куток.

— Розказуй про млинці,— кажу,— бо зараз сам перетворишся на млинець. Міс Уїллела пече їх чи ні?

— За все своє життя жодного не спекла, я її млинців і в очі не бачив, — втішає мене дядечко Емслі.— Та заспокойся, Джаде, заспокойся. Ти розхвилювався, і рана в голові затуманює твій розум. Постарайся не думати про млинці.

— Дядечку Емслі,— кажу я,— у мене ніякої рани в голові немає, хіба що мої природні розумові здібності підупали. Джексон Птиця сказав, ніби він їздить до міс Уїллели, щоб узнати її спосіб приготування млинців, і попросив мене допомогти йому добути список усього того, з чого вони складаються. Я погодився, а наслідки ти бачиш сам. Виходить, оте руде ледащо зовсім забило мені памороки. Чи як?

— Відпусти мою сорочку,— каже дядечко Емслі,— і я дещо скажу тобі. Схоже, що Джексон Птиця таки пошив тебе в дурні. На другий день після того, як вони з Уїллелою їздили кататися, він знову приїхав сюди і сказав нам, щоб ми тебе стереглися, коли ти почнеш говорити про

млинці. Він сказав, що одного разу ти був у таборі, де пекли млинці, і хтось із хлопців гахнув тебе по макітрі сковорідкою. Джексон сказав, що тільки-но ти перегрієшся чи розхвилюєшся, рана починає боліти і ти стаєш ніби божевільним і мариш млинцями. Сказав, що тоді тебе треба відвернути від розмови про млинці, заспокоїти, і ти перестанеш бути небезпечним. От ми з Уїллелою й робили для тебе все що могли. Подумати тільки,— каже дядечко Емслі, — такі вівчарі, як цей Джексон Птиця, не часто трапляються.

Розповідаючи цю історію, Джад неквапливо, але вправно змішував у певних пропорціях те, що брав із своїх торбочок та бляшанок. Наприкінці розповіді він поставив переді мною закінчений виріб — кілька гарячих рум'яних млинців на олов'яній тарілці. З якоїсь таємної схованки видобув ще грудку добрячого масла й пляшку із золотавою патокою.

— А давно це було? — спитав я його.

— Три роки тому,— відповів Джад.— Тепер вони живуть на ранчо Дохлого Мула. Але нікого з них я відтоді більше не бачив. Кажуть, ніби Джексон Птиця прикрашав своє ранчо кріслами-гойдалками та фіранками весь час, поки морочив мені голову тими млинцями. Ну, я помалу прийшов до тями. Але хлопці й досі з мене потішаються.

— А оці млинці ти зробив за тим славнозвісним рецептом? — спитав я.

— Кажу ж тобі: ніякого рецепта не було,— мовив Джад.— Хлопці так репетували про млинці, що й справді захотіли їх покуштувати, от я й вирізав цей рецепт із газети. Які вони тобі на смак, подобаються?

— Млинці чудові,— відповів я.— А ти чому не їси, Джаде?

Почулося зітхання.

— Я? — перепитав Джад.— Я їх і в рот не беру.

[1] Палестина або Палестайн — містечко в Техасі.